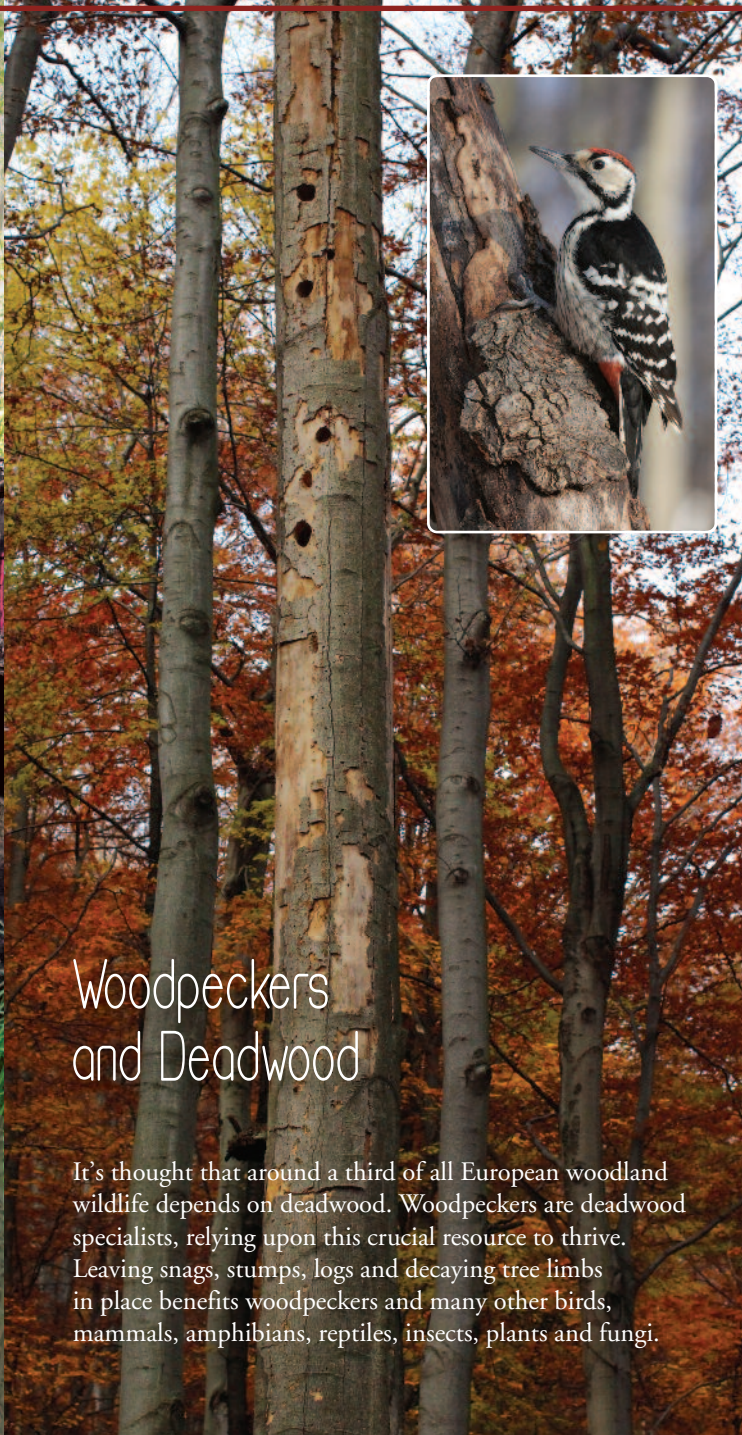

Holtfa mennyisége,
létrehozása

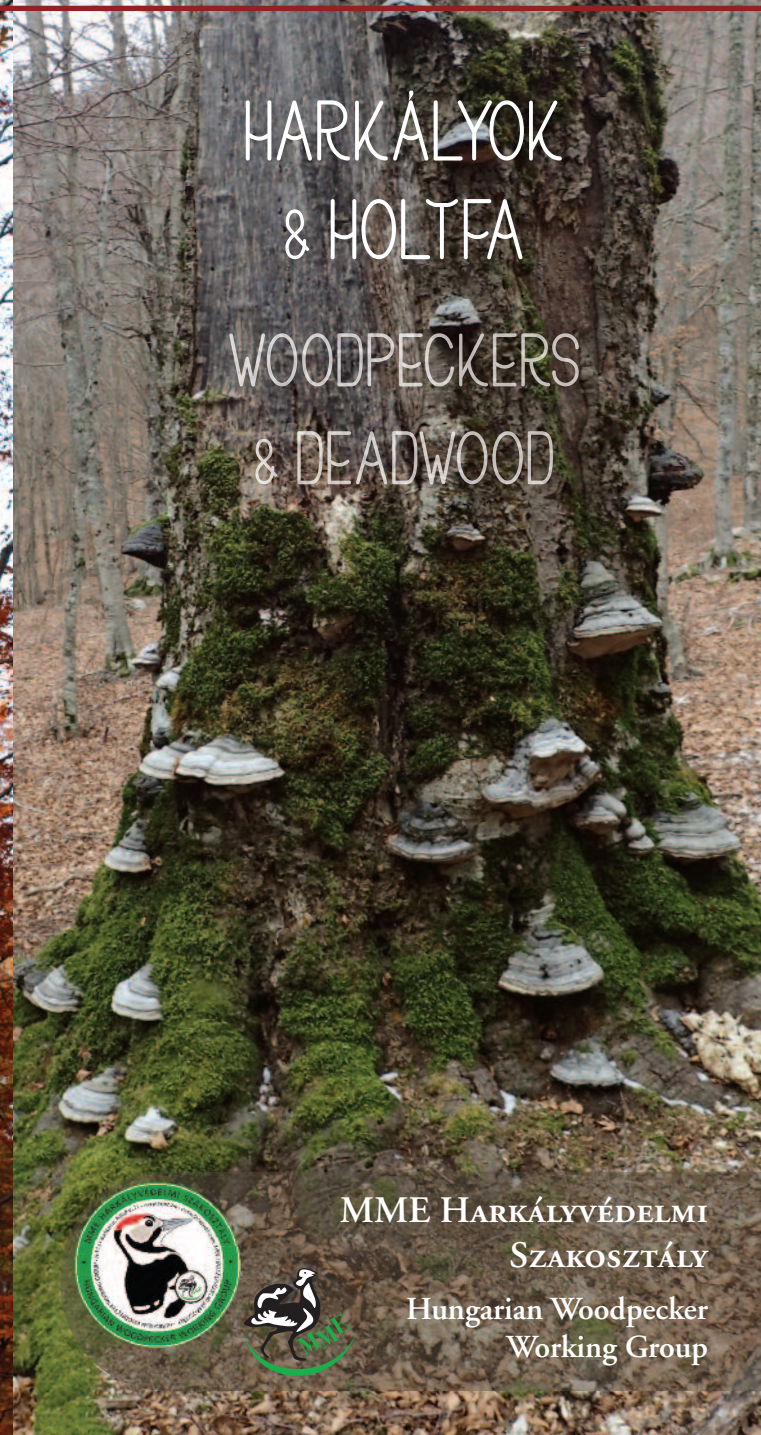

Lombos erdeink alig 2%-a holtfa (ez 5-6 m³/ha átlagosan, de a biológiai sokféleség megőrzése érdekében kívánatos lenne a gazdálkodással érintett őshonos faállományokban is a 15-20 m³/ha). A holtfa mennyisége növelhető egyrészt a sebzett, sérült, odvasodó fák, illetve meglévő álló és fekvő holtfa visszahagyásával. Másrészt, ahol erre lehetőség van, a természetvédelmi kezelők holtfahiányos élőhelyeken egyes élőfák meggyűrűzésével (álló holtfa) és mások földre döntésével (fekvő holtfa), illetve törzsrészek nagyobb felületű kéreghántásával javítják az élőhely állapotát.

Woodpeckers and Deadwood

It's thought that around a third of all European woodland wildlife depends on deadwood. Woodpeckers are deadwood specialists, relying upon this crucial resource to thrive. Leaving snags, stumps, logs and decaying tree limbs in place benefits woodpeckers and many other birds, mammals, amphibians, reptiles, insects, plants and fungi.

HARKÁLYOK & HOLTFA WOODPECKERS & DEADWOOD

MME HARKÁLYVÉDELMI
SZAKOSZTÁLY
Hungarian Woodpecker
Working Group

Mi a holtfa?

A holtfa nem az erdő „selejtje”. Lombos erdeinkben semmiképpen se tekintsünk rá a fák betegségeinek forrásaként, sokkal inkább úgy, mint ami több ezer faj számára (a mikro-organizmusoktól a gombákon át, a szaproxilofág bogarakon keresztül a harkályokig) biztosít mással nem helyettesíthető táplálékforrást és/vagy életteret.

A holtfa az élőfák elhalt része (pl. elhalt ágak, koronatorések, bekorhadt törzsrészek, törzsüregek, tőodvak, harkályodvak), de lehet teljes álló holtfa, facsonk vagy fekvő holtfa is, amelyek a hozzájuk kötődő élővilág számára fontos mikroélelőhelyek.

Az álló holtfa egy közel teljes elhalt fát, a holtfacsonk egy már korona nélküli álló törzsrészt jelent. A fekvő holtfa egy teljes kidőlt fa vagy egy letört koronaág, mely egyéb haszna mellett az erdőtalaj erózióját is gátolja, termőerejét javítja.

A holtfa a lebontó szervezeteknek köszönhetően az idő előrehaladtával különböző korhadtsági fázisokon megy keresztül, míg végül teljesen elkorhad.

A holtfa fontossága a vadvilág számára

Az elhalt faanyagot fogyasztó és a holtfában élő, kifejlődő rovarokra (szaproxilofágok) különböző parazitoid (pl. fürkész-darazsak) és ragadozó rovarok (pl. holványk), valamint más állatok (pl. madarak, emlősök) vadásznak. A holtfák odvaiban szintén számos faj talál búvó- vagy szaporodóhelyet (odulakó madarak, denevérek, vadmacska). Az álló holtfák leváló kérge alatt a pókok, rovarok mellett a fakusok vagy a denevérek is találnak szálláshelyet.

Harkályok – a holtfa-specialisták

Kilenc harkályfajunkból nyolc állandó madár. A vegetációs időszak táplálékhiányát követően túlélésük egyik feltétele, hogy élőhelyükön megfelelő mennyiségű és minőségű holtfa álljon rendelkezésükre. A holtfában – a kéregtől a fatest belsejéig – jellemzően szaproxilofág bogarak lárvái után kutatnak, de egyes harkályfajok hangyákat is keresgélnek. Költőodújukat is előszeretettel vésik álló holtfába vagy élőfán lévő korhadó fatestbe. Odúkészítő tevékenységükkel (amely lehet táplálkozási odú is) számos gerinctelen és gerinces fajnak nyitnak új élő-, búvó- vagy szaporodóhelyet.